

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

Esas NO: 1981/434

Karar NO: 1981/52

kararının 4. maddesi kapsamına giren, sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunan ve 1402 sayılı Yasa'nın 13/b maddesinde yer alan bağlantı koşulunu içeren suçlara ait davanın Askerî Yargı yerinde görülmesi gerektiği Hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Hasan Selim açan

O L A Y : Sanığın sorumlu yazı işleri müdürlüğünü yaptığı İstanbul'da haftalık olarak yayınlanan Halkın Kurtuluşu Gazetesi'nin 27.9.1976 gün, 24 sayılı nüshasında komünizm propogandası yapmak ve komünizmi övmek, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, Hükümetin ve Adliyenin manevi şahsiyetini tahkir ve tezyif, kanunun cürüm saydığı fiili açıkça övmek, halkı kanunlara itaatsizliğe, halkı suç işlemeye tahrik ve teşvik etmek, millî duyguları zayıflatıcı nitelikte propoganda yapmaktan eylemine uyan, Türk Ceza Yasası'nın 159/1., (5 defa)., 173/son (14 defa)., 311/2-4 (5 defa)., 312/1-2 (4 defa)., 142/1-6 (4 defa)., 142/3 (iki defa) 142/4 (iki defa) maddeleri uyarınca cezalandırılması istemi ile hakkında kamu davası açılmıştır.

İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi, 21.11.1979 gününde, 1976/655 Esas, 1979/453 Karar sayı ile, Anayasa Mahkemesi'nin 20.3.1979 günlü, 4/16 sayılı kararını neden göstererek görevsizlik kararı vermiştir.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askerî Mahkemesi,

1- 20.11.1980 gününde, 1980/415 Esas sayı ile, görevli yargı yerinin belirlenmesi için 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvuruda bulunmuştur. Bu başvuru, Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü'nün 1980/820 Esas na kayıt edilmiştir.

2- Sıkıyönetim Askerî Mahkemesi'nin 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesi uyarınca yaptığı başvuru sonucunu beklemesi gerekirken, anılan yasa hükmüne aykırı olarak 26.1.1981 gününde, 1980/415 Esas 1981/43 karar sayı ile; suçun sıkıyönetim ilânından önceki üç ayın dışında işlendiği, sıkıyönetim mahkemelerinin el koyduğu herhangi bir suçla ortak ve genel amaç bağlantısının bulunmadığı gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Kenan Terzioğlu'nun Başkanlığı'nda, Fethi Özdural, İsmail Oğuz, Şeref Tolunguç, Orhan Erdem, Haluk Yardımcı ve Hasan Çelikkale'nin katılmaları ile yap

tiği,13.7.1981 günlü toplantıda geçici raportör Hâkim Talez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler,Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Adli,Askerî Yargıtay Başsavcılığı'nın Askerî Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan;toplantıya Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Nail Yücel'in Askerî Yargı yerinin görevli olduğunu belirten sözlü açıklaması dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü :

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahkemesi,2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi amacı ile Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurmuş,ancak mahkemenin görevli yargı yerini belirleyen kararını beklemeksizin görevsizlik kararı vererek işten el çekmiş olduğundan 2247 sayılı Yasa'nın 19.maddesi'nde yer alan koşullar da ortadan kalkmış bulunmaktadır. Bu durumda görevli yargı yeri,2247 sayılı Yasa'nın 14.maddesine göre oluşan olumsuz görev uyuşmazlığı çözümlenerek belirlenecektir.

Sanığa atılı suçların bir bölümünün devletin varlığına yönelik olması neder ile Millî Güvenlik Konseyi'nin 7 Numaralı Kararı'nın 4. maddesi kapsamına girmesi ve bu yönü ile sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmasına karşın, suç 1402 sayılı Yasa'nın 13/a maddesinde belirlenen süre dışında işlenmiştir.

Ancak,sanık hakkında açılmış bir başka davanın daha önce Uyuşmazlık Mahkemesi'nce çözüme bağlanarak 25.5.1981 gün,1981/245-319 sayı ile sıkıyönetim askerî mahkemesi'ne gönderildiği anlaşıldığından,öte yandan sanığın sorumlu yazı işleri müdürlüğünü yaptığı Halkın Kurtuluşu Gazetesi'nin aynı adı taşıyan Halkın Kurtuluşu fraksiyonunun yayın organı olduğu Uyuşmazlık Mahkemesi'nce çözüme bağlanan 1981/345-319 sayılı dava dosyasında belirlendiğinden,1402 sayılı Yasa'nın 13/b. ve Ceza Muhakemeleri Usulü Yasası'nın 3.maddesi uyarınca, bu davanın da aynı askerî yargı yerinde çözümlenmesi gerekir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın,niteliğine göre Askerî Yargı yerinde çözülmesi

../...

ul

gerektiğine bu hâlele, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Numaralı Askeri Mahkemesi'nin 26.1.1981 günlü, 1980/415 Esas, 1981/43 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına 13.7.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Kenan Terzioğlu

K. Terzioğlu

Üye

Fethi Özduration

F. Özduration

Üye

İsmail Oğuz

İ. Oğuz

Üye

Şeref Tolungüç

Ş. Tolungüç

Üye

Orhan Erdem

O. Erdem

Üye

Haluk Yardımçı

H. Yardımçı

Üye

Hasan Çelikkale

H. Çelikkale

U. Ç.
21.9.1981

S/K